THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD.

א נאציאנאל־אידי־שע צייטונג פאר אידישע און קענע־דער ענינים בפרט און פאר אלוועלט־ליכע ענינים בכלל, און וועלכע איז אנ־ערקענט איבעראל אלס אזעלכע.

VOLUME III. No. 919 Toronto, Sunday March 12-th. 1916 ז אדר ב פרשה צו גר"ע זונטאג, דער 12טער מערץ, 1916 PRICE : ONE CENT

די שלאכט ביי ווערדון ווערט פארטגעזעצט

פאריז, מערץ 11

דער אפיציעלער בעריכט לויטעט:

אין צפון זייט פון טייך־מאז האט נעכטען דער שונא, נאכדעם ווי ער האט באמבאר־דירט פאר אייניגע שטונדען אונזערע פא־זיציאנען צווישען טראיאן און בעררי־א־באק, זיך ארויס געקליעבען פון ווילל־א־בוא און האבען אטאקירט די בולט'ע טהייל פון אונזער ליניע ביי ביאז דע בוטט.

נאך א זעהר הייסער שלאכט האבען מיר פערטריבען דעם שונא פון דעם צפון מערב ווינקעל, און אויך פון דער מערב טהייל פון וואלד. דיעזע טערריטאריע איז נעהאט געלונגען די דייטשען צו פער־כאפען.

אין מערב זייט פון טייך מאאס האבען די דייטשען נעכטען אווענד געליפערט א שטארקע אטאקע אין דרום מזרח פון בעטהינקור געגען אונזערע טרענטשעס אויף דער לענג פון וועג, וועלכער פיהרט פון בעטהינקור צו שאטאנקור. א באלדי־גע געגען אטאקע האט אונז געגעבען פולען בעזיטץ פון דעם וויכטיגען פערבינדונגס טרענטש, וועלכען עס איז געלונגען דעם שונא אריין צו דרינגען.

אין מזרח זייט פון טייך מאאס האט דער שונא געדאפעלט זיין אנשטרענגונג צווישען דארף וואָ און די וואָ פעסטונגען. דאס באמבארדירען האט ניט אויפגעהערט א גאנצע נאכט מיט גרויסען שטורם. עס זיינען דארט אויף פארגעקומען וייטערע אטאקען פון אינפאנטעריע געגען דעם דארף וועלכעס געפינט זיך אין רואינען פון די פייער באמבעס. די דייטשען האַ־בען פערכאפט אייניגע הייזער אין מזרח זייט פון דער קירכע פון דארף וואָ.

מיר בעזיצען די מערב טהייל פון דארף און אלע אנשטרענגונגען פון שונא אין דיעזער ריכטונג האבען זיך געענדיגט מיט א דורכפאלל.

אלס א רעזולטאט פון אייניגע אטא־קען געגען דער פעסטונג זעלבסט האבען די דייטשען געמאכט עטוואס פראגרעס אויף די ארומיגע אבהענגע, זייערע פער־זוכען אבער צו גרייכען די שפיציגע דרא־טען אין פראנט פון דער פעסטונג זיינען פון אונזער פייער אבגעשטעלט געווארען.

"אין וועווער געגענד איז פארגעקומען אן אונאויפהערענד און אנגעשטרענגטע באמבארדירונג אין ראיאן פון מולענוויל.

אין לארדעין האט אונזער ארטיללעריע פייער פער אורזאכט ערנסטען שאדען צו די פעסטונגס ארבייטען פון די דייטשען נעבען אנלערמעניל.

אין דער וואזש געגענד זיינען די פראנ־צויזישע באטערען געווען זעהר טהעטיג אין דער טהאל פון טהור און אין מזרח פון טהאנו.

וואס בערלין זאגט

בערלין, מערץ 11

דער קריעגס אפיס בעריכטעט:

אויפ'ן מערב שלאכטפעלד האבען זאקסישע רעגימענטען געשטורמט, מיט זעהר לייכטע פערלוסטען, שטארק בעפעס־טיגטע פאזיציאנען אין געגענד ארום וואלד אין דרום מערב און אין דרום זייט פון ווילל־א־בוא, 11 מייל אין צפון מערב פון רעמז, איבער א שטח פון 14 הונדערט יארד אין דער ברייט און טיעף אונגעפעהר צוויי דריטעל מייל.

12 ניט קיין פעוואונדערטע אפיצע־רען און 725 ניט קיין פערוואונדעטע סאלדאטען זיינען אריין געפאלען אין אונ־זער הענד אריין. דער שלל איז בעשטאנען איין רעוואלווער קאנאנע, פינף מאשין הארמאטען און דרייצעהן מינען ווארפער.

אויפ'ן מערב ברעג פון טייך מאאס, ביי ווערדון זיינען לעצטע פאזיציאנען וועלכע די פראנצויזען האבען נאך געהאל־טען אין קארבא וואלד און אין קומיער וואלד, זיינען פון שונא אבגערייניגט גע־ווארען.

דעם שונא'ס געגען אטאקען, וועלכע זיינען געמאכט געווארען זעהר שטארק געגען דער דרום גרעניץ פון דיעזע וועל־דער און אויף די דייטשע פאזיציאנען ווייטער צו מערב צו, זיינען אונזער פערטיידי־גונגס פייער.

אויף דעם מזרח ברעג פון טייך מאאס איז פארגעקומען הייסע ארטילעריע טהע־טיגקיט איבערהויפט אין דער נאכבאר־שאפט פון צפון מזרח פון ברא, אין מערב זייט פון דארף וואָ און פון דער פעסטונג וואָ און אויף אייניגע פונקטען אויף דער וועוור געגענד. מיט דער אויסנאהמע פון א לאקאלען פראנצויזישען פערזוך צו לי־פערען אן איבערראשענדע אטאקע אויף דעם דארף בלאנזע וועלכער איז צוריק געשטויסען געווארען מיט בלוטיגע פער־לוסטען, איז קיין צוזאמענשטויס פון וועל־כער עס איז וויכטיגקייט פון אינפאנטע־ריע ניט פארגעקומען.

"דורך א דירעקטען קלאפ פון איי־נער פון אונזערע אנטי־לופטשיפען קאנא־נען, איז א פראנצויזישער עראפליין אראב געפאלען אין פלאמען צווישען די ליניעס פוןביידע צדדים אין דרום מזרח פון שאטי־סאלין. די איינוואוינער זיינען געווען טויט און זיינען בעגראבען געווארען פון אונז צוזאממען מיט די שטיקלאך פון דער מאשין.

פון דעם מזרח שלאכטפעלד און פון די באלקאנען איז ניטא וואס צו בעריכ־טען.

פאריז מערץ 11

די שלאכט ביי ווערדון האלט אין איין שוואכער ווערען. די דייטשען האבען אין קיין זינן ניט געשעדיגט די הויפט פער־טיידיגונגען פון דער פעסטונג טראץ זייע־רע שרעקליכע אטאקען.

די דייטשע פערלוסטען אין דער שלאכט ביי דעם קארבא וואלד אום פרייטאג זיי־נען געווען שרעקליך גרויס. עס ווערט גע־שאצט דאס פאר די לעצטע צוואנציג טעג האבען די דייטשען אוועק געלייגט צעהן טויזענד סאלדאטען א טאג. די פראנצויזי־שע מיליטאריסטען רעדען פון דער דייט־שער טאקטיק דאס זיי זיינען איינפאך בוטשערס.

היינט רעדט דר. זשיטלאווסקי אין סטרענד טהעאטער

מארגענטהוי וועט ווערען פינאנץ מיניסטער

(ספעציעל צום אידישען זשורנאל)

נויארק מערץ 11

אז מר. הענרי מארגענטהו, דער אמע־ריקאנער אמבאסאדאר צו טערקיי, וועט בלייבען אין אמעריקא, איז שוין א זיכע־ער זאך.

אין אנהויב האבען זיך געהאט פער־שפרייט קלאנגען אז מארגענטהאו וועט דא בלייבען אנצופיהרען פרעזידענט ווילסאנס עלעקשאן קעמפיין. די נייעסטע קלאנגען זענען אבער, אז מ'קאדו, ווילסאנס איידעם, וועט די טעג רעזיגנירען אלס פינאנס סעקרעטערי, אום אנצופיה־רען זיין שווערס קעמפיין, און מר. הענרי מארגענטהאו וועט איבערנעהמען מ'קא־דום שטעלע.

מארגענטהאו בעמיהט זיך יעצט אויף אז א צווייטע שיף מיט פראדוקטען, זאל פון אמעריקא געשיקט ווערען נאך ארץ ישראל.

חוץ דעם גרויסען קלאוק מאכער סטרייק וועלוער ווערט ערווארטעט יעדען טאג, פעהלען שוין ניט קיינע קליינע סטרייקס.

דער נייעסטער סטרייק, איז ביי די באטאנמייקערס.

צוועלף טויזענד באטאן־מייקערס הא־בען פרייטאג געווארפען די ארבייט, און פערלאנגען 50 שטונדען א וואך ארבייט, און א העכערונג פון צוואנציג פראצענט אין וויידזשעס.

ענגלאנד דאנקט מארגענטהוי

וואשינגטאן, מערץ 11

דער ענגלישער אמבאסאדאר, סער סעסיל ספרינג־רייס האט היינט אויסגע־דריקט צו מר. הענרי מארגענטהוי, דער אמעריקאנער אמבאסאדאר קיין טערקיי, א דאנק פאר זיינע דיענסטע אלס רעפ־רעזענטאנט פון די עלליים אין קאנסטאנ־טינאפאל.

סער סעסיל האט געזאגט דעם אמ־באסאדאר, ווען ער, מארגענטהוי, האט בעזוכט די ענגלישע אמבאסאדע, איז, זיין פראטעקציע וואס ער האט געגעבען צו די אינטערעסען פון די ענגלישע אין טערקיי און זיין הילף וואס ער האט גיליסטעט פאר די פערוואונדעטע ענגלישע סאלדא־טען האט געמאכט א גוטען איינדרוק אי־בער גאנץ מלכות ענגלאנד.

בעזוכט א אידישען האספיטאל

(ספעציעל צום אידישען זשורנאל)

לאנדאן מערץ 11

קווין מערי האט די טעג בעזוכט די אידישע מאטערניטי האום אויף ווי טשע־פעל.

צווישען די לאנדאנער אידען, איז מען שטארק צופריעדען מיט דיעזען בע־זוך.

בראנדייס קאמיטע ענדיגט איהרע פערהאנדלונגען

(ספיציעל צום "אידישען זשורנאל".)

ניו־יארק, מערץ 11

פאר בראנדייסעס בעשטימונג צום ריכטער פון סופרים קאורט האבען געש־טימט 58, וועלכעס ה יסט א גרויסע מא־יאריטעט.

קירצליך וועט פערעפענטליכט ווע־רען א פאלשטענדיגער בעריכט.

געלד ערהאלטען

פעלדמאן 390 קווין איסט, בארדעקאף, 268 מארקעם סט.

א גרויסער עולם ווערט ערווארטעט צו קומען בעגריסען דיעזען אידי־שען געלעהרטען און פילאזאף

סטרענד טהעאטער אויף יאנג סטריט ווע היינט 8 אזייגער אין אווענד צו־זעהן איינע פון די גרעסטע אידישע פער־זאמלונגען.

די היגע פרץ שול האט אראנזשירט דיעזען אווענד, אום צו געבען א געלעגנ־הייט די טאראנטער אידען צו קענען הע־רען און זעהן איינעם פון די בעדייטענד־סטע אידישע געלעהרטע וועלכער קעמפט מיט ווארט און שריפט פאר'ן נאציאנאל־פראגרעסיווען געדאנק.

קענען הערען דר. חיים זשיטלאווסקי, וועלכער רעדט נ ט גור שעהן, נאר אויך אינטערעסאנט, אין סטרענד טהעאטער, ווערט היינט אווענד זיין געפאקט מיט'ן עולם, וועלכער וועט קומען הערען דר. זשיטלאווסקיס "מעמעדרוש"

חוץ דעם וועט נאך אויף דער אווענד זיין רייך מיט אן אינטערעסאנטער מו־זיקאלישער פראגראם, אין וועלכער עס וועלען זיך בעטהייליגען מאסטער לואיס דובינסקי, עטעל האפמאן, און הינדע גאלד.

די טהירען פונ'ם טהעאטער וועלען

די היגע אידען וועלען היינט אויענד געעפענט ווערען פונקט 7 א זייגער.

מיניסטער פון ארבייט מאכט ערשטוינענדע ערקלעהרונגען

אטאווא מערץ 10

א גרויסע סענזאציע איז געווען די ערקלעהרונג וועלכע דער מיניסטער פון ארבייט, קראטהער, האט געגעבען היינט אין אווענד אין קענעדע'ס פארלאמענט, אלס אורזאכע פאר וואס די רעגיערונג איז אזוי פאססיוו און טהוט גאר ניט פאר די אינדוסטריעלע און עקאנאמישע קאנ־דיציאנען נאך דער מלחמה.

"די אורזאכע, האט ער געזאגט איז גאר פשוט, "ווייל ער איז ניט זיכער אז ענגלאנד מיט איהרע עלליים וועלען געווי־נען די מלחמה".

ער האט אויך זיך ניט געפוילט און געזאגט דאס "א דייטשער נצחון מיינט א דייטשע קענעדע".

"ער איז ניט פערטיג", האט ער גע־זאגט, צו לערנען טעכניש די סאלדאטען וואס וועלען צוריק קומען פון דער מלחמה. עס איז איהם אויך ניט געפעלען, האט ער ערקלעהרט, אלעס וואס דער ענגלי־שער הויז אף קאממאנס טהוט.

ליבעראלע מעמבערס האבען נאטיר־ליך ערקלעהרט זייער איבערראשונג צו הע־רען דאס פון דער רעגיערונג, אויף וועל־בען דער מיניסטער פון ארבייט האט גע־ענטפערט אז דאס איז ניט די מיינונג פון די רעגיערונג, אז דאס איז בלויז זיין אייגע־נע מיינונג.

די דיסקוססיאן האט זיך גענומען דערפון וואס עס איז בעהאנדעלט געווא־רען דער פארגעשלאגענער פראיעקט פאר עטאבלירען צענטערס פאר טעכנישע שו־לען צו לערנען און בעזארגען די סאלדא־טען וואס וועלען צוריק קומען נאך דער מלחמה. און ביי דיעזער געלעגענהייט האט עס דער מיניסטער פון ארבייט גע־מאכט דיעזע ערשטוינענדע ערקלעהרונג, וועלכע האט איבערראשט ניט נאר ליבער־אלע נאר אויך פיעלע פון זיינע אונטער־שטיצער.

געלד געשיקט

מר. ה. וויינבערג פרעזי־דענט פון דעם "אידישען זשורנאל" שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט מאגעם קורס.

36

סענט (פאר רובעל)

מיר שיקען אויך טעלעגראפיש

געלד געשיקט נאך אלע טהיילען פון דער וועלט.

די בעפעלקערונג פון בריטיש קאלאמ־ביא קלענער געווארען

וויקטאריא ב. ק. מערץ 11

לויט דעם בעריכט פון דער פראווינ־ציעלער באארד אף העלטה האט זיך די בעפעלקערונג פון בריטיש קאלאמביא פערקלענערט אויף פינף און צוואנציג פרא־צענט זייט דעם אנפאנג פון דער מלחמה.

דער סעקרעטער פון דער באארד רעכענט אויס אז דער אבפאל פון דער בע־פעלקערונג גרייכט הונדערט טויזענד פער־זאן.

צו דער ענדע פון לעצטען־יאהר זע־נען צוויי און צוואנציג טויזענד סאלדא־טען אוועקגעשיקט געווארען צו די פראנט איבער פופציג טויזענד פערזאן האבען אזוי פערלאזען בריטיש קאלאמביא און זענען אוועקגעפאהרען אין אנדערע פלע־צער. און איבער צוואנציג טויזענד פער־זאן זיינען ארויסגעפאהרען ווייל די אר־בייט ארום די אייזענבאהנען האט זיך אב־געשטעלט.

דער רעסיט אויף די לעצטע טויזענד דאלאר

פאלגענדעס איז די קבלה וואס מר. ה. וויינבערג האט ערהאלטען פון דער אמעריקאן דזשואיש רעליעף קאמיטע.

THE AMERICAN JEWISH RELIEF COMMITTEE
FOR SUFFERERS FROM THE WAR
174 SECOND AVENUE
NEW YORK

March 8th, 1916.

Mr Harry Winberg,
251 Queen Street West,
Toronto, Ont., Canada.

My dear Mr. Winberg,

We are in receipt of your esteemed favor of the 6th inst. with check for $1000, contribution to our fund from the Toronto Conference for the relief of Jewish war sufferers, for which please accept our sincere appreciation.

Yours very truly,

DAVID M. BRESSLER,
Assistant Secretary.

DMB/SH

קענעדער פאנדרי פערמאכט א פאבריק

ניט וועלענדיג נאכגעבען די פאדערונ־גען פון דער מאשיניסטען יוניאן, האט די קענעדע פאנדרי קאמפאניע צוגעמאכט אין גאנצען איהר מאשין שאפ, אויסשלי־סענדיג דערביי 150 מאשיניסטען פון דער ארבייט.

ווי בעוואוסט האט די היגע מאשי־ניסטען יוניאן נאך לעצטען דעצעמבער ארויסגעשיקט זייערע פאדערונגען צו די פאבריקאנטען וועלכע פאבריצירען אמו־ניציאן, די פאדערונגען זיינען געווען אז א מינימום וויידזש פון 37 און א ½ סענט א שטונדע זאל זיין פאר אלע מאשיניס־טען און 42 און א האלב סענט א שטונדע פאר טולס ארבייטער. די וואך ארבייט זאל מעהר ניט בעשטעהן ווי פון 50 שטונ־דען, אווערטיים זאל געצאהלט ווערען אז דער האלבען מאהל אזוי פיעל און פאר יום טוב און זונטאג ארבייט זאל גע־צאהלט ווערען צוויי מאהל אזוי פיעל.

אלע פאבריקאנטען האבען די פאדערונ־גען נאכגעגעבען די קענעדע פאנדרי קאמ־פאניע און נאך צוויי קאמפאניעס.

די בעאמטע פון דער יוניאן האבען אונטערהאנדעלט מיט די פארשטעהער פון דער קאמפאניע פראבירענדיג צו קר־מען צו א פערשטענדניס אבער זיי האַ־בען אין דעם קיין ערפאלג ניט געהאט. די קענעדע פאונדרי האט זיך ווייזט אוים ארומגעזעהען אז אויב זיי וועלען די ארבייטער פאדערונגען ניט נאכגעבען וועלען די ארבייטער ארויס אין סטרייק, האט דעריבער די קאמפאניע פערכאפט דעם וועג פריהער און האט אין גאנצען פערמאכט דעם מאשין שאפ.

די יוניאן האט זיך ווענען דעם גע־ווענדעט צום ארבייטס מיניסטער אין אטאווא, וועלכער האט ערקלעהרט אז ער וועט וועגען דעם מאכען אן אונטערזוכונג.

רומעניען פערכאפט געטריידע וואס איז פערקויפט צו דייטשלאנד.

לאנדאן, מערץ 11

רומעניען האט פערכאפט פופציג טוי־זענד וואגאן געטריידע, וועלכע איז געהאט פערקויפט געווארען צו דאטשלאנד.

סאלדאטען בעשטראפט פאר שטע־רען דעם מיטוואכדיגען פראהיבי־שאן פאראד

טשארלס סטודהאלם א סאלדאט פון 166 טען באטאליאן וועלכער איז פארגע־בראכט געווארען אין פאלים קאורט בע פאר מעדזשיסטרייט דעניסאן אויף דער קלאגע דאס ער האט געשטערט דעם מיט־וואכדיגען פראהיבישאן פאראד אונהאט געריסען די האלב מייל לאנגע סיין וואס מען האט געטראגען.

מעדזשיסטרייט דעניסאן האט דעם סאלדאט שטראפירט מיט א דאלאר ער־קלעהרענדיג דערביי אז די גאנצע שולד דארף ניט ארויפגעווארפען ווערען אויף דעם איין סאלדאט, און האט אויסגע־דריקט די האפנונג אז די איבעריגע סאל־דאטען פונ'ם באטאליאן וועלען איהם העל־פען צו בעצאהלען דעם שטראף.

דער מעדזשיסטרייט האט אויך בע־מערקט אז עס איז זעהר נאריש געווען וואס די פראצעסיאן איז געגאנגען דורך יוניווערסיטי עוועניו.

דער סאלדאט סטואהאלם, האט זיך ערקלעהרט שולדיג / אינ'ם פער־ברעכען, אבער די קאמאנדירען פון זיין באטאליאן האבען זיך פאר איהם ער־ערקלעהרט ניט שולדיג.

אנווייזענדיג אויף דעם פאקט דאס די סטודענטען האבען געווארפען שטיינער אויף די סאלדאטען, און האבען זיך מיט די סלדאטען נאך גערייצט.

אויף דעם האט דער מעדזשיסטרייט בעמערקט, אז היינטיגע צייטען דארפען יונגע לייט וועלכע געהען ציוויל געקליי־דעט ניט דורכגעהן יוניווערסיטי עוועניו, זיי דארפען געהן דורך די זייטיגע הינטער־געסלאך.

"פייגלינגע זאלען געהן דורך דיא בעקליינס," האט קראון אטארני קוירלי צוגעלעגט.

קענעדער טויטע גרייכען ביז 25000

אטאווא, מערץ 11

די קענעדער ליסטע פון אונגליקס־פעלע וועלכע איז צוזאמענגעשטעלט גע־ווארען אין אטאווא פון די נעמען פון די טויטע, פערוואונדעטע און פערלוירענע קענעדער סאלדאטען פון דער צייט וואס די מלחמה האט זיך אנגעפאנגען.

ביז דעם ערשטען מערץ פון דעם יאהר האט דער מיליץ דעפארטמענט צו־זאמען געשטעלט א ליסטע וועלכע נעהמט אריין 13,961.

אויפ'ן שלאכטפעלד זיינען געטוי־טעט געווארען 2,338 קענעדער סאלדא־טען, ארום 988 זיינען געשטארבען פון וואונדען 298 זיינען אומגעקומען פון קראנקהייטען, אדער צוזאמען איז בע־וואוסט, דאס טויטע זיינען געווען 3624, חוץ דעם איז דא א ליסטע פון 1012 סאל־דאטען וועלכע זיינען פערלארען געגאנגען דאס הייסט זיי זיינען ניט פערנומען גע־ווארען אלס קריעגס געפאנגענע.

עס איז פערשטענדליך אז א גאנץ גרויסע צאהל פון די זיינען טויט.

פערוואונדעטע זיינען דא ביז 9,325 און צו דעם זאל מען נאך צורעכענען די וועלכע זיינען פערנומען געווארען אלס קריעגס געפאנגענע, וואלט די צאהל פון די קענעדער טויטע, פערוואונדעטע און געפאנגענע צוזאמענגענומען דערגרייכען די צאהל פון 25 טויזענד.